

## Obsah

|                                                                                                        |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <i>Předmluva</i> .....                                                                                 | 5  |
| <i>Sklizeň jablek / Letadla na obloze / Na děti přece nestřílejí</i> .....                             | 7  |
| <i>Doma / Zásoby ve sklepě / Tvarůžky ve spíži</i> .....                                               | 9  |
| <i>Žima ve vsi / Stromek na Vánoce</i> .....                                                           | 12 |
| <i>Až bude mír, vrátí se tatínek zase domů / Češi a Němci žijí v zemi<br/>společně / Vánoce</i> .....  | 15 |
| <i>Uprchlíci / Už nemohou zpátky domů, blíží se noc</i> .....                                          | 19 |
| <i>Babička vypravuje, jak to bylo dřív / Kroky na dvoře /<br/>Pavelka</i> .....                        | 22 |
| <i>V lese se střelí / Strach</i> .....                                                                 | 24 |
| <i>Kde je tatínek? / Ve vesnici se drancuje</i> .....                                                  | 27 |
| <i>Batohy pro všechny případy / Usínáme s babičkou</i> .....                                           | 30 |
| <i>Do vesnice přicházejí Rusové / Voják v kuchyni / Jen kdyby na<br/>světě bylo víc Pavelků</i> .....  | 32 |
| <i>Táborák odnaproti / Přichází Oleg</i> .....                                                         | 36 |
| <i>Maminka se vydává na nebezpečnou cestu / Zvěsti / Co teď?</i> .....                                 | 39 |
| <i>Ještě jednou na hřbitov / Nikdo neví, kam / Ossi odjíždí</i> .....                                  | 42 |
| <i>Co si vezmeme s sebou a co tu necháme? / Poslední večer doma /<br/>Končí dlouhý kus dějin</i> ..... | 45 |
| <i>Vyhoštění v 10 hodin / Povozy</i> .....                                                             | 50 |
| <i>Už nevidím náš dům</i> .....                                                                        | 51 |
| <i>Noc v kůlně na uhlí / Vyexpedování / Domů do říše</i> .....                                         | 54 |
| <i>Hledáme střechu nad hlavou / Otčenáš ve stodole</i> .....                                           | 59 |
| <i>Kam? / Kufr ke spaní / Nejdříve pryč od hranice</i> .....                                           | 62 |
| <i>Nikdo nás nechce / Polévka na nádraží / Zavřené dveře<br/>ve městě</i> .....                        | 65 |
| <i>Možná je v Drážďanech lépe / Mariechen / Vlak odjíždí bez nás</i> .....                             | 69 |
| <i>Trosky v Drážďanech</i> .....                                                                       | 72 |
| <i>Stříleli na všechny / Už nikdy válku</i> .....                                                      | 73 |
| <i>Místo na spaní na závodisti / Anna / Tyfus, zase dál<br/>do vnitrozemí</i> .....                    | 75 |
| <i>Na cestě / Babička onemocní, maminka to musí zoládnout /<br/>Pobyt v táboře</i> .....               | 79 |
| <i>Maminka nachází práci / Cesta do školy s Waltrem</i> .....                                          | 82 |
| <i>Tatínek se vrátil</i> .....                                                                         | 85 |

|                                                                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Podzim 1945 / S velkým proudem německých uprchlíků<br>a vyhnanců z domova na Východě získáno útočiště<br>v jednom domě v Durynsku ..... | 36  |
| Zima 1945 / To, co člověk má, co mu zůstalo po válce,<br>je tuto zimu důležité .....                                                    | 91  |
| Časné léto 1946 / Může člověk ztratit domov a hned zase<br>najít nový? / Jak se z nové země stane domov? .....                          | 95  |
| Pozdní léto 1946 / Sbírání klásků na mouku na koláče<br>a třeba dát si pozor, aby se člověk nestal zlodějem .....                       | 104 |
| Podzim 1946 / A přece se lze stát zlodějem .....                                                                                        | 112 |
| Zima 1946/47 / Jaké teplo uprostřed zimy, když má člověk<br>přítele .....                                                               | 116 |
| Jaro 1947 / V nejkrásnějším jaru se nemohu uzdravit,<br>protože jsem potkala paní, která se nemůže zbavit zlých<br>snů z války .....    | 122 |
| Pozdní léto 1947 / Cirkus – trýpytivý, kouzelný svět mezi šedivými<br>zdmi domů a troskami .....                                        | 126 |
| Jaro 1948 / Je někde jinde lepší svět, než ten, v němž právě<br>žijeme? / Je někde pro nás pro všechny víc štěstí? .....                | 131 |
| Podzim 1948 / Jeden z rodičů chce zkusit, jestli opravdu<br>existuje lepší život .....                                                  | 134 |
| Jaro 1949 / Když tady maminka není a nemůže se starat,<br>dětem někdy narostou křídla .....                                             | 137 |
| Časné léto 1949 / „Mít prase“ je v němčině jiné slovo pro štěstí -<br>a co je štěstí? .....                                             | 141 |
| Léto 1949 .....                                                                                                                         | 144 |
| Vlaky ... vlaky, plně obsazené ze Západu na Východ, snad ještě<br>plnější z Východu na Západ, a mezi tím železná opona .....            | 144 |
| Pozdní léto 1949 / Když se naděje, očekávání, přání<br>nenaplní? / Když se velká námaha zdá marná? .....                                | 150 |
| Časný podzim 1949 / Válka a její nelidskosti nejsou<br>zapomenuty .....                                                                 | 155 |
| Podzim 1949 / Dobrá zkušenost: mezi padesáti lidmi je jistě<br>jeden, který ti rozumí .....                                             | 159 |
| Zima 1949/50 / Opět doufat, plánovat, pracovat! .....                                                                                   | 164 |
| Závěrečná poznámka autorky .....                                                                                                        | 165 |